

YARGITAY HUKUK GENEL KURULU

E: 2008/3-159

K: 2008/158 T:

20.02.2008

Taraflar arasındaki "**İtirazın İptali**" davasından dolayı yapılan yargılama sonunda; Yerköy Sulh Hukuk Mahkemesince davanın kabulüne dair verilen 24.08.2006 gün ve 180-305 sayılı kararın incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmesi üzerine, Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 21.11.2006 gün ve 2006/14874-15767 sayılı ilamı ile;

(...Davacı düekçesinde, d.avalı ile aralarında araç alım-satımdan kaynaklanan bir alışveriş nedeni ile senet düzenlendiğini, ancak senedin zamanaşımına uğraması nedeni ile davalı aleyhine adi takip yaptıklarını, da-valınn da bu takibe itirazda bulunduğunu beyan ed.erek, itirazın iptali ile %40 inkar tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı savunmasında., davacıdan araç satın almadığını, kaldı ki araç satış işlemlerinin noterde yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

Mahkemece, davann kabulüne karar verilmiştir.

MK m 6 gereği "kural olarak herkes iddiasını ispat etmekle mükelleftir" taraflar arasındaki senet zamanaşımına uğmdığı çin, artık taraflar arasındaki temel hukuki ilişkiye inilmesi gerekecektir.

Davalı taraf, davacıyla aralarındaki hukuki ilişkiyi (davacıdan araç satın aldığı) inkar ettiğine göre ispat yükü davacıya aittir. Davacı davalıya araç sattığını ve dava konusu alacağında bu satıştan kaynaklandığını ispat etmekle yükümlüdür. Her ne kadar yargılama sırasında dinlenen davacı tanıklan taraflar arasında araba alım satımı yapıldığına ilişkin beyanda bulunmuşlarsa da miktar itibariyle olayda tanık dinlenemeyeceği ve davacının da dilekçesinde yemin deliline dayandığının anlaşılması karşısında davacı tarafa yemin teklif etme hakkının bulunduğu hatırlatılarak, yaptırılacak yeminin sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, yanlış gerekçeler ile davanın kabulüne karar verilmesi bozmayı gerektirmiştir.

Bu itibarla yukarıda açıklanan esaslar göz önünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir...) gerekçesiyle bozularak dosya yerine geri çevrilmekle yeniden yapılan yargılama sonunda; mahkemece önceki kararda direnilmiştir.

TEMYİZ EDEN: Davalı vekili

HUKUK GENEL KURULU KARARI

Hukuk Genel Kurulu'nca incelenerek direnme kararının süresinde temyiz edildiği anlaşıldıktan ve dosyadaki kağıtlar okunduktan sonra gereği görüşüldü:

Dava zamanaşımına uğramış bonoya dayalı olarak genel haciz yoluyla yapılan icra takibinde itirazın iptali istemine ilişkindir.

Davacı Süleyman, davalı ile aralarında yaptıkları araç satım sözleşmesi nedeniyle davalının kendisine senet verdiğini ancak süresinde ödemediğini, bu nedenle zamanaşımına uğramış bonoya dayalı olarak genel haciz yoluyla icra takibi yaptığını ancak davalının haksız şekilde borca itiraz ettiğini ileri sürerek itirazın iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı Yakup davayı kabul etmediğini belirterek davanın reddini istemiştir.

Yerel Mahkeme "**Zamanaşımına uğramış bono yazılı delil başlangıcı sayılır. Bononun dayandığı alt ilişkinin varlığı tanık dahil her türlü delille kanıtlanabilir. Davacı dinlettiği tanıklan aracılığı ile davalı ile arasındaki alt ilişkiyi yani araç alım satımını ve bononun bu nedenle alındığını ispatlamıştır. Davalı vekiline delil ibrazı için süre verilmiş ve davalı vekili yalnızca tanık deliline başvurarak mahkemede bu tanıkları, taraflar arasında bononun verilmesine esas alım satımın olmadığını ispatlamak için dinletmek istediğini beyan etmiş, menfi bir durumun ispatı mümkün olmadığından, da.valınn tanık dinletme talebi reddedilmiş, davann kabulüne karar vermek gerekmiştir.**" gerekçesi ile davanın kabulüne, itirazın iptali ile takibin kaldığı yerden devamına karar vermiş; davalı vekilinin temyizi üzerine

hüküm Özel Dairece yukarıdaki gerekçe ile bozulmuş; Yerel Mahkeme önceki kararında direnmiştir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 661. maddesi uyarınca zamanaşımına uğramış bir bonoda yazılı alacak, temel ilişkiye dayanılmak suretiyle talep edilebilir. O ilişkiden doğan bir alacağın bulunduğu ve alacak miktarını kanıtlama yükümlülüğü de davacı tarafa aittir. Hukuk Genel Kurulunun 4.4.2007 gün ve 2007/13-153 E.,2007/183 sayılı kararında da benimsendiği gibi "Zamanaşımına uğrayan ve imzası inkar edilmeyen bono, temel borç ilişkisi bakımından yazılı delil başlangıcı niteliğindedir."

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 292. maddesine göre, senetle ispatı gereken bir konuda yazılı delil başlangıcı mevcut ise, tanık dinlenmesi mümkündür.

Görülmekte olan davada, davacı zamanaşımına uğrayan bonoya dayalı olarak davalı ve kardeşi hakkında genel haciz yoluyla icra takibi yapmış ancak davalının itirazı üzerine takip durmuştur.

Bu durumda davacı taraf, aralarındaki temel ilişkinin varlığını kanıtlamakla yükümlüdür. Belirtildiği üzere, takip dayanağı zamanaşımına uğramış bono, temel ilişki yönünden yazılı delil başlangıcı niteliğinde olup davacı tarafın buna dayalı olarak tanık dinletme hakkı bulunmaktadır.

Davacı dinletmiş olduğu tanıklar ile taraflar arasındaki temel ilişkinin varlığını ve senedin bu, nedenle verilmiş olduğunu kanıtlamıştır.

O halde artık; senet üzerinde yazılı bedeli ödediğini ispat etmesi gereken davalıdır.

Davalı dava konusu alacak miktarını tanıkla ispat edemeyeceği gibi bu konuda tanıkta dinlemez. Davalı vekili başka delilde göstermemiştir. Ayrıca, yemin deliline de dayanmamıştır. Açıklanan nedenlerle senet üzerindeki bedeli ödediğini ispat edememiştir.

Direnme kararı bu sebeplerle doğru olup onanması gerekir.

SONUÇ: Davalı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile, direnme kararının yukarıda açıklanan nedenlerle **ONANMASINA**, aşağıda dökümü yazılı 86,00 YTL harcın temyiz edenden alınmasına 20.02.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.